

Такриз

ба автореферати диссертатсияи Табаров Нурулло Сафаралиевич дар мавзуи «Чанбаҳои педагогии ташаккули арзишҳои маънаві-ахлоқии ҷавонон дар муассисаҳои иҷтимоӣ-фарҳангӣ» барои дарёфти дараҷаи илмии доктори илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 13.00.05 - Назария, методика ва ташкили фаъолияти фарҳангӣ-иҷтимоӣ (13.00.05.03 - Педагогикаи иҷтимоӣ ва худшиносӣ)

Дар назди ҷавонон ҳамеша проблемаи интихоби маънаві ва ба кадом самт равона кардани нигоҳҳои маърифатӣ меистод. Ва ин мушкилӣ рӯз аз рӯз аз худ дарак дода истодааст. Агар дар замони Шуравӣ сар карда аз воситаҳои ахбори омма то муассисаҳои томактабӣ миёна ба хонандагон тарғибу ташвиқ менамуданд, ки онҳо дар ватани аз ҳама хушбахтарин ва бойтарин зиндагӣ доранд, пас ин раванд ҳоло ба таври дигар сурат гирифта истодааст. Ба ҷавонон ба воситаи васоити ахбороти омма, Интернет ва дигар шабакаҳои иттилоотрасон маълумоти хузнангез ва пучу ҳолӣ аз маърифат баррасӣ мешавад, ки ин ҳолат ба мафкураи ҷавонон бе таъсир намонад.

Яке аз вазифаҳои муосири муассисаҳои иҷтимоӣ-фарҳангӣ аз он иборат аст, ки рафтори ҷавонро ба воситаи чорабиниҳои фарҳангӣ-маърифатӣ ба танзим дароварда, барои рушди маънаві-ахлоқии онҳо дастгириҳои ҳамаҷониба намоянд. Дар ин раванд аз усулҳои педагогӣ истифода бурдан аз манфиат ҳолӣ нест. Чорабиниҳоро тавре омода ва таҳия намуд, ки фарогири масоилҳои мубрами рӯз ва хости ҷавобгӯи талаботи ҷавонон бошанд. Маҳз, дар ҳамин сурат метавонем ҷавонро ба муассисаҳои иҷтимоӣ-фарҳангӣ ҷалб намуда, дар ниҳоди онҳо ҳисси ғамхори нисбати якдигар, бетафовут набудан, дастёри ҳамдигар ва тамоми он хислатҳои ҳамидаи инсониро тарбия намоем.

Мақсади таҳқиқотро муаллиф аз ҷиҳати илмӣ-назариявӣ асоснок кардан ва дар қорҳои озмоишӣ амалӣ бо истифода аз амсила ва барномаи таҳиягардида ошкор намудани ташаккули арзишҳои маънаві-ахлоқии ҷавонон тавассути фаъолияти иҷтимоӣ-фарҳангӣ дар заминаи анъанаҳои миллӣ – тарбиявӣ нишон додааст.

Табаров Нурулло Сафаралиевич барои иҷрои мақсад ва фарзияи таҳқиқот чунин вазифаҳоро ҳаллу фаёл кардааст:

Дар асоси таҳлилҳои назариявӣ муайяну мушаххас кардани моҳият, сохтор, вазифа ва хусусиятҳои тарбияи маънаві - ахлоқии ҷавонон тавассути фаъолияти иҷтимоӣ - фарҳангӣ.

2. Таҳлил ва баррасии чанбаҳои раванӣ ва педагогии ташаккули арзишҳои маънаві-ахлоқии ҷавонон тавассути фаъолияти иҷтимоӣ - фарҳангӣ.

3. Асоснок кардани тамоюли ҷанбаҳои этнопедагогӣ ва инноватсионии арзишҳои маънавӣ-ахлоқӣ ва таъсири онҳо ба ҷавонон дар муассисаҳои фарҳангӣ.

4. Ошкор кардани таъсиру моҳияти анъана, оин, урфу одат ва суннатҳои миллии тоҷикӣ дар ташаккули арзишҳои маънавӣ-ахлоқии ҷавонон.

5. Таҳия кардани амсила ва барномаи педагогӣ ҷиҳати боз ҳам амиқтар омӯхтани ташаккули арзишҳои маънавӣ-ахлоқии ҷавонон дар муассисаҳои иҷтимоӣ-фарҳангӣ.

6. Ташкилу баргузори корҳои озмоишӣ - таҷрибавӣ барои муайян намудани таъсири омилҳои педагогикаи миллии дар ташаккули арзишҳои маънавӣ - ахлоқии ҷавонон дар муассисаҳои фарҳангӣ.

7. Натиҷагирӣ аз корҳои озмоишӣ-таҷрибавӣ ва таҳияи тавсияҳои илмӣ-методӣ ба кормандони соҳаи иҷтимоӣ-фарҳангӣ роҷеъ ба мукамалгардонии фаъолияти иҷтимоӣ - фарҳангӣ.

Аз автореферати диссертатсия муайян мегардад, ки он дорои ҳам моҳияти назариявӣ ва ҳам амалӣ мебошад. Аз натиҷаҳо ва хулосаҳои таҳқиқот метавонанд, пажӯҳишгароне, ки ҷанбаҳои маърифатӣ, маънавӣ, ахлоқӣ ва зебоиписандии ҷавононро мавриди омӯзиш қарор медиҳанд, ҳамчун манбаи бозғамӣ истифода намоянд. Инчунин, аз хулосаҳо ва тавсияҳои, ки аз натиҷаи таҳқиқот ба даст омадаанд ва онҳоро педагогон дар ҳаргуна муассисаҳои таълимию тарбиявӣ мавриди истифода қарор медиҳанд, метавонанд, ҷавононро барои ҳифзу нигоҳдории фарҳангӣ миллии ва рӯй овардан ба он роҳнамоӣ созанд.

Дар автореферати диссертатсия Табаров Нурулло Сафаралиевич дар бораи навгонҳои илмии таҳқиқот ишораҳо кардааст. Ба андешаи муаллиф ҷанбаҳои педагогии муассисаҳои иҷтимоӣ-фарҳангӣ, ки ба рушди арзишҳои маънавӣ-ахлоқии ҷавонон нигаронида шудаанд, муфассал муайян ва таҳлил карда шуданд. Илмӣ ошкор гардид, ки ташаккули арзишҳои маънавӣ-ахлоқии ҷавонон дар муассисаҳои иҷтимоӣ-фарҳангӣ баҳри инкишофи тафаккури миллии, ҳудогоҳӣ, ҳештаншинӣ, ғурури миллии, салоҳияти касбӣ, интиҳоби роҳи дурусти зиндагӣ, эҳтиром ба арзишҳои миллию давлатӣ ва амсоли инҳо заминаи мусоид фароҳам меорад.

Дар баробари дастовардҳои илмии автореферати диссертатсия дар он баҳсҳо ва масъалаҳои баҳсталаб вомехӯранд:

1. Табаров Нурулло Сафаралиевич ба сифати пойгоҳи таҳқиқот муассисаҳои фарҳангии шаҳри Душанбе аз ҷумла, боғи фарҳангии фароғатӣ ба номи Фирдавсӣ, боғи фарҳангии Устод Рӯдакӣ, системаи марказонидашудаи клубҳо, Филармонияи давлатии ба номи Акашариф Ҷураев ва муассисаҳои фарҳангии

ноҳияи Рӯдакӣ ташкил доданд. Инчунин, барои муқоиса карадани фаъолияти ин муассисаҳо бо дигар муассисаҳои ҷумҳурӣ - муассисаҳои фарҳангии Вилояти Хатлон, аз қабيلي ноҳияи Мир Сайид Алии Ҳамадонӣ ва Восеъро мавриди таҳқиқот қарор додааст. Илова ба ин муаллиф қайд мекунад, ки дар таҳқиқот 601 нафар иштирок доштанд. Аз онҳо 227 нафар ба гурӯҳи озмоишӣ, 223 нафар ба гурӯҳи назоратӣ ва 151 нафар кормандони муассисаҳои фарҳангӣ буданд. Хуб мешуд, муаллиф шумораи ҷавонон ва кормандони ноҳияҳои Ҳамадонӣ ва Восеъро ҷудо ва таҳлили амиқ мекард.

2. Дар қисмати автореферати русӣ хатоҳои грамматикӣ ва техникӣ ба ҷашм мерасанд.

Камбудихои зикргардида хусусияти ҷузъӣ дошта, ба мазмун ва мундариҷаи автореферати диссертатсия таъсири ҷиддӣ намегузоранд ва арзиши илмӣ онро қоста намегардонанд, баръакс аз он далолат медиҳанд, ки ин мушқилот дар назарияи илмҳои педагогӣ ва дар амалия корҳои тарбиявӣ мубрам ва зарурӣ арзёбӣ мегардад.

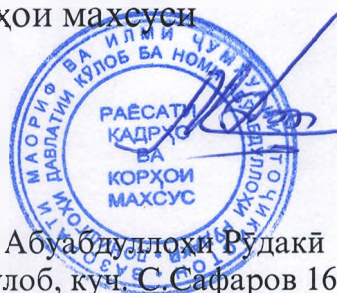
Хулоса, қори таҳқиқоти Табаров Нурулло Сафаралиевич дар мавзӯи «Ҷанбаҳои педагогии ташаккули арзишҳои маънавӣ-ахлоқии ҷавонон дар муассисаҳои иҷтимоӣ-фарҳангӣ» ва автореферат ба талаботи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгӯ буда, муаллифи он барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 13.00.05 - Назария, методика ва ташкили фаъолияти фарҳангӣ-иҷтимоӣ (13.00.05.03 - Педагогикаи иҷтимоӣ ва худшиносӣ) сазовор мебошад.

Муқарриз:

Доктори илмҳои педагогӣ, профессори
кафедраи таҳсилоти томактабӣ ва қори иҷтимоии
Донишгоҳи давлатии Кӯлоб
ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ

Иззатова М.И.

Имзои М.И. Иззатоваро тасдиқ мекунам:
Сардори Раёсати кадрҳо ва корҳои махсуси
Донишгоҳи давлатии Кӯлоб
ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ

Давлатов М.

Маълумот барои тамос:

Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ
Суроға: Ҷумҳурии Тоҷикистон, ш. Кӯлоб, куч. С. Сафаров 16.
Телефон: 918 26 35 35